

?L'assassí que cantava cançons de bressol

Es compleixen 40 anys de la mort de Ramon Mercader, l'assassí de Trotski | Cantar ?El noi de la mare? en una presó mexicana va delatar la seva identitat

Ramon Mercader, l'assassí de Trotski

Dijous passat va fer 40 anys de la mort de Ramon Mercader a l'Havana (Cuba). Era un militant comunista que, influenciat per la seva mare, va acceptar l'encàrrec d'assassinar el líder revolucionari rus exiliat a Mèxic Lev Trotski. El 21 d'agost de 1940, Mercader, que es feia anomenar Jacques Mornard i deia que era belga, va visitar el líder comunista i el va assassinar clavant-li un piolet al cap. La justícia mexicana va condemnar Mornard a 20 anys de presó.

Al llarg de 13 anys, Mercader va seguir afirmant que era belga i es dirigia als seus carcellers parlant un castellà amb un marcat accent gal. Però una casualitat va permetre descobrir-lo. Diuen que un dels seus carcellers, d'ascendència catalana, el va sentir entonar "El Noi de la Mare". En ser descobert, Mercader va seguir fent el paper de Mornard però les seves empremtes digitals en van confirmar la identitat en comparar-les amb les que tenia la policia espanyola.

Cinc anys abans que Mercader fos descobert, Josep Maria de Segarra va publicar el seu *Poema*

de Nadal en el qual glossa, precisament, "El Noi de la Mare". Sembla una visió del que havia de passar:

*El llavi esquerp, i el crit i el plor
no han oblidat nostra cançó,
que tot ho aviva i tot ho aclara,
i es va sentint el tendre so
de fa mil anys, de sempre i d'ara?
aquest so tan tan humil, tan de debò:
"Què li darem a n'el Noi de la Mare,
què li darem que li sàpiga bo??"
(?)
Quan ve Nadal, la cançó del miracle
fa que tremoli l'esquena dels llops.
Fins els qui cremen i roben i maten,
si de menuts l'han sentida algun cop,
la volen dir i se'ls encalla la llengua,
la volen dir i els escanya la por!*

Mercader va sortir de la presó l'any 1960, i va viatjar fins a la Unió Soviètica, on va ser condecorat com a Heroi de la Unió Soviètica el 1961. Posteriorment es va instal·lar a Cuba on va morir el 1978, fa just 40 anys. Les seves despulles reposen al cementiri de Kuntsevo de Moscou amb el nom de Ramon Ivànovitx López.